

แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ๔ ปี
(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

จัดทำโดย

สำนักงานปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม

อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

คำนำ

การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจถึงกรอบและแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การปรับปรุงการดำเนินงานป้องกันการทุจริตและยกระดับมาตรฐานในการป้องกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นภูมิคุ้มกันสำหรับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทำงานให้บังเกิดประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่นอีกทั้งเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันไม่ให้เกิดการใช้อำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการโดยมิชอบได้อีกทางหนึ่งด้วยสำหรับกรอบการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และกรอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประกอบด้วย ๔ มิติ ดังนี้

มิติที่ ๑ การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

มิติที่ ๒ การบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต

มิติที่ ๓ การส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

มิติที่ ๔ การเสริมสร้างและปรับปรุงกลไกในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลโพรงน้ำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ที่กำหนดไว้ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต”

จัดทำโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลโพรงน้ำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กร	๑
หลักการและเหตุผล (สภาพปัญหาการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)	๒
วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผน	๔
เป้าหมาย	๕
ประโยชน์ของการจัดทำแผน	๕
กรอบการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต	๖
ส่วนที่ ๒ แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต	
โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ และจำนวนงบประมาณที่ดำเนินการ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)	
แยกตาม ๔ มิติ	๑๑
ส่วนที่ ๓ รายละเอียดโครงการ/กิจกรรม/มาตรการ ตามแผนปฏิบัติการฯ	๑๗
ภาคผนวก	

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กรโดยการประเมินของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เพื่อพิจารณาการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การทุจริตในระดับท้องถิ่น พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การยอมรับการทุจริตในท้องถิ่นว่าเป็นเรื่องธรรมดาถึงแม้ระดับประเทศยังมีการทุจริต แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่างๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น ทำให้แนวโน้มของการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

- ๑) การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒) สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
- ๓) สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย
- ๔) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม
- ๕) สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
- ๖) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่างๆ
- ๗) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๑) **โอกาส** แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่พบว่า ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒) **สิ่งจูงใจ** เป็นที่ยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างหาร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓) **การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส** การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔) **การผูกขาด** ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕) การได้รับคำตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖) การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษ ถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗) มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิดเห็นว่า การทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื้อเป็นคนเชื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวงโดยไม่มีความละอายต่อบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

** หมายเหตุ : การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้น เป็นเพียงตัวอย่างของสาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งสามารถนำ SWOT Analysis และ McKinsey's ๗s หรือทฤษฎีอื่นๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตตามบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งได้ตามความเหมาะสม

๒. หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันบัญญัติให้รัฐจะต้องให้ความสำคัญ แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยยึดหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ส่วนการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะทำได้เท่าที่จำเป็นตามกรอบที่กฎหมายกำหนด และต้องเป็นไปเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์สุขของประเทศโดยรวมนอกจากนี้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริการราชการแผ่นดิน กำหนดให้การบริหารราชการซึ่งรวมทั้งราชการบริหารส่วนท้องถิ่นต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการบริหารราชการแผ่นดินที่มีองค์กรปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรหลักในการจัดการบริการสาธารณะและแก้ไขปัญหาในระดับท้องถิ่นยังมีปัญหาหลายประการ ที่สำคัญคือปัญหาด้านการบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง และปัญหาการกำกับดูแลโดยองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย และด้วยเหตุที่ว่านี้ ได้มีส่วนทำให้การบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนหนึ่งไม่เป็นไปเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง คณะผู้บริหารหรือพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางส่วนมีพฤติกรรมส่อไปในทางที่เอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้องโดยไม่ชอบมีการกระทำในลักษณะที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมจากสภาพปัญหาที่พบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามสื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่อประชาสัมพันธ์ จะพบว่า ภาพลักษณ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการทุจริตคอร์รัปชันเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประชาชนเกิดความไม่ไว้วางใจการบริหารงานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมา

ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเร่งสร้างภาพลักษณ์ ความเชื่อมั่นให้กับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยเฉพาะประชาชนให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน การตรวจสอบการทำงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งบุคคลที่มีส่วนสำคัญที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปลอดทุจริตหรือการทุจริตมีทิศทางลดน้อยลง ย่อมเกิดจากบุคลากรในองค์กร ซึ่งประกอบด้วย คณะสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะผู้บริหาร ตลอดจนข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกตำแหน่ง จะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ทัศนคติที่ชื่นชม ยอมรับหลักคุณธรรม จริยธรรม ประกอบหลักการใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับฯ ในการบริหารหรือการปฏิบัติงาน กล่าวโดยสรุป หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ยึดหลัก “ธรรมาภิบาล” แล้ว หน่วยงานองค์กรอื่นและประชาชนก็จะเชื่อมั่นและไว้วางใจ ศรัทธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแน่นอน

การป้องกันการทุจริตนับเป็นเรื่องสำคัญไม่น้อยไปกว่าการปราบปรามการทุจริต เพราะเป็นการดับปัญหาที่สาเหตุซึ่งหากปล่อยให้มีการทุจริตเกิดขึ้นก็จะสร้างปัญหาความเสียหายแก่สังคมและประเทศชาติ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาแล้ว ๓ ฉบับ ปัจจุบันที่ใช้อยู่เป็นฉบับที่ ๓ เริ่มจากปีพ.ศ. ๒๕๖๐ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมุ่งสู่การเป็นประเทศที่มีมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม เป็นสังคมมิติใหม่ที่ประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยได้รับความร่วมมือจากฝ่ายการเมือง หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนประชาชน ในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติและประชาชนเพื่อให้ประเทศไทยมีศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิในด้านความโปร่งใสทัดเทียมนาอารยประเทศ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ประเทศไทยได้รับการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ร้อยละ ๕๐ ในปี

พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งการที่ระดับคะแนนจะสูงขึ้นได้

นั้น การบริหารงานภาครัฐต้องมีระดับธรรมาภิบาลที่สูงขึ้น เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนต้องมีพฤติกรรมแตกต่างจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ในทางทุจริตประพฤติมิชอบ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานหลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๗,๘๕๓ แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (๒๕๕๙); ข้อมูลจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ ,<http://www.dla.go.th/work/abt/>) ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้โครงสร้างการจัดระเบียบบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางลงสู่ท้องถิ่นและเป็นกลไกหนึ่งในการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทั่วประเทศ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปราศจากการทุจริตนำเงินทุกบาททุกสตางค์มาพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง พัฒนาเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริง ประเทศชาติก็จะเจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศ การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความยั่งยืนรัฐจะต้องให้ความสำคัญแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ ส่วนการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำได้เท่าที่จำเป็นตามกรอบกฎหมายกำหนด และต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

ทั้งนี้ ต้องยอมรับว่าปัญหาการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเรื่องที่มีคำครหาที่ได้สร้างความขมขื่นใจให้แก่คนทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาเป็นเวลาช้านาน บั่นทอนความมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริตของทำงานราชการส่วนท้องถิ่นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เห็นความสำคัญการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระดับท้องถิ่นเป็นอย่างมากและคาดหวังว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นกลไกสำคัญการพัฒนาประชาธิปไตยและร่วมมือกันสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมท้องถิ่นปลอดทุจริต ตามแผนยุทธศาสตร์ที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลา ๙ ปี โดยคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น ด้านการป้องกันการทุจริต ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๙ มีผลลงชื่อหรือยืนยันให้เห็นเป็นรูปธรรมโดยยึดถือหรือมีความมุ่งมั่นที่จะบริหารราชการให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนในท้องถิ่น มีการบริหารให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีให้ความสำคัญต่อต้านการทุจริตและการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙ ได้ประกาศให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นและที่ดี ด้านการป้องกันการทุจริต ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๘ ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการส่งเสริมท้องถิ่นปลอดทุจริตให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริตและร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักงาน ป.ป.ช. จำนวน ๘๔ แห่ง ทำหน้าที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และขยายเครือข่ายด้านการป้องกันการทุจริต เผยแพร่แนวคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แห่งอื่นๆ ต่อไป

ดังนั้น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงาน ป.ป.ช. จึงดำเนินโครงการส่งเสริมท้องถิ่นปลอดทุจริตอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการส่งเสริมให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตอย่างเห็นชัดเป็นรูปธรรมด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานด้วยความโปร่งใส มีความเข้มแข็งในการบริหารราชการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาลบังเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและยกระดับมาตรฐานการป้องกันการทุจริตขององค์กรตนเองต่อไปให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลโพรงาม อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งที่จะเป็นตัวช่วยสร้างภาพลักษณ์ในด้านการป้องกันการทุจริตเพื่อขยายผลไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นได้เข้าร่วมการเป็นเครือข่ายในด้านการป้องกันการทุจริตแล้วก็ทำให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ยึดหลักการบริหารงานและการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริง

๓.วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผน

- ๑) เพื่อยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒) เพื่อยกระดับจิตสำนึกกับรับผิดชอบในผลประโยชน์ของสาธารณะของข้าราชการฝ่ายการเมืองข้าราชการฝ่ายบริหารบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงประชาชนในท้องถิ่น

๓) เพื่อให้การบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

๔) เพื่อส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมและตรวจสอบของภาคประชาชนในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕) เพื่อพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.เป้าหมาย

๑) ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้บังเกิดประโยชน์แก่ประชาชนท้องถิ่น ปราศจากการก่อให้เกิดข้อสงสัยในการประพฤติปฏิบัติตามมาตราการจริยธรรม การขัดกันแห่งผลประโยชน์ และแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๒) เครื่องมือ/มาตรการการปฏิบัติงานที่สามารถป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการ

๓) โครงการ/กิจกรรม/มาตรการที่สนับสนุนให้สาธารณะและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและตรวจสอบการปฏิบัติหรือบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔) กลไก มาตรการรวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเข้มแข็งในการตรวจสอบ ควบคุมและถ่วงดุลการใช้อำนาจอย่างเหมาะสม

๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนงานที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสในการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบจนเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน

๕.ประโยชน์ของการจัดทำแผน

๑) ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกรักท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำมาซึ่งการสร้างค่านิยมและอุดมการณ์ในการต่อต้านการทุจริต จากการปลูกฝังหลักคุณธรรม จริยธรรม หลักธรรมาภิบาล รวมถึงหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและชีวิตประจำวัน

๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารราชการเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีความโปร่งใสเป็นธรรมและตรวจสอบได้

๓) ภาคประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจรวมถึงร่วมตรวจสอบในฐานะพลเมืองที่มีจิตสำนึกรักท้องถิ่น อันจะนำมาซึ่งการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

๔) สามารถพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสในการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ จนเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วนให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริตอันจะส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดความภาคภูมิใจและให้ความร่วมมือกันเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวังการทุจริตที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

กรอบการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นองค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ องค์กรบริหารส่วนตำบล ต่างมีข้อบัญญัติไว้อย่างชัดเจน คือ ให้บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสาม ประเภทดังกล่าวปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ “ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน” ในท้องถิ่นและเพื่อให้ บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ตระหนักถึงการปฏิบัติราชการให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชนใน ท้องถิ่นดังกล่าว กฎหมายทั้งสามฉบับนี้จึงได้มีบทบัญญัติกำกับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการตาม หลักการที่มีกฎหมาย ระเบียบเกี่ยวของดังต่อไปนี้กำหนดไว้ด้วย

- **การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี** ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อบรรลุเป้าหมายในการทำ ใหเกิดประโยชน์สุขของประชาชนได้นั้น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติราชการตามแต่ละภารกิจต้องเป็นไป โดยซื่อสัตย์ สุจริต มีขั้นตอนการดำเนินการที่โปร่งใส มีกลไกการตรวจสอบการดำเนินการได้ทุกขั้นตอน การรับฟัง **ความคิดเห็นของประชาชน** หากการดำเนินตามภารกิจนั้นจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน

- **การมีส่วนร่วมของประชาชน** ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา การจัดทำ งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กระทรวงมหาดไทยกำหนด

- **การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนจะได้เข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบ** โดยให้ ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานผลการดำเนินงาน การงบประมาณการเงิน การจัดหาพัสดุ การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว ยังสอดคล้องกับคำสั่งคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ เรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ มีความวา :

“ ข้อ ๑ ให้ทุกภาคส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นในการสร้างธรรมาภิบาลในการ บริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริต ประพตติมิชอบได้”

หากพิจารณาถึงสิ่งที่มีส่วนจูงใจให้บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้อำนาจหน้าที่ของตนไป ในทางที่ไม่ชอบ ประกอบด้วย ๒ ปัจจัยหลัก คือ

๑) **ปัจจัยภายใน** เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกและความตระหนัก ในการปฏิบัติราชการด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่นเป็นที่ตั้ง ความมีจิตสำนึก และตระหนักในลักษณะดังกล่าวที่มั่นคง ไม่ขาดตกบกพร่อง แม้จะมีโอกาสและมีของมาล่อตาล่อใจมากมาย ขนาดไหน ก็ไม่อาจจูงใจ ฆูดดึงให้คนทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลงใหลใช้อำนาจหน้าที่ไปหา ประโยชน์ให้ตัวเอง ในทางตรงข้าม หากจิตสำนึกและความตระหนักที่ว่านั้นไม่มั่นคง มีปัญหา และประจวบ เหมาะกับมี**ปัจจัยภายนอก**ที่จะกล่าวต่อไปจะยังมีส่วนชักนำให้มีการใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางที่ไม่ชอบ

๒) **ปัจจัยภายนอก** คือประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะได้รับ และโอกาสของความเสียหายต่อการทำให้ถูกลงโทษที่จะเกิดขึ้นจากใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ซึ่งในส่วนนี้จะเกี่ยวเฉพาะกับคนที่มี ความบกพร่องในเรื่องจิตสำนึกและความตระหนักเท่านั้น เพราะตามประมวลกฎหมายอาญา คำว่า “โดยทุจริต” มีความหมายเดียวกันกับคำว่า “การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น” จึงไม่ใช้ วิชาชีพของคนทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยนัยนี้ การได้มาซึ่งประโยชน์ส่วนตนรวมถึงบุคคลอื่นจะเป็น ปัจจัยอีกประการหนึ่ง ที่เป็นเหตุชักนำให้คนของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางมิชอบ

ส่วน “ประโยชน์” ตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อาจปรากฏตัวอยู่ในรูปแบบที่เป็น “ทรัพย์สิน” ซึ่ง เป็นได้ทั้งสิ่งที่มีรูปร่างและไม่มีรูปร่าง แต่ต้องเป็นสิ่งที่มิราคาและอาจถือเอามาเป็นของตนเองได้

อย่างไรก็ตาม การได้มาซึ่งประโยชน์ส่วนตนไม่ได้เป็นคำตอบสุดท้าย ที่จะทำให้คนของรัฐตัดสินใจใช้ อำนาจหน้าที่ไปในทางมิชอบ เพราะแม้ประโยชน์ส่วนตนที่ได้รับจะมีมากมายสักปานใด แต่ถ้าการใช้ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวไปแล้ว มีเหตุทำให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณะได้มาก คนของรัฐเองก็เกิดอาการลังเล ไม่กล้า เสี่ยงตัดสินใจทำความผิด และสิ่งที่จะทำให้การใช้ อำนาจหน้าที่ไปในทางมิชอบเกิดความเสียหายในลักษณะ ดังกล่าว ดังนั้นการทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการมีขั้นตอนการดำเนินการที่โปร่งใส มีกลไกการตรวจสอบ การดำเนินการได้ทุกขั้นตอน และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้พิจารณากำหนดให้มีกรอบการจัดทำ “แผนปฏิบัติการ ป้องกันการทุจริต” สำหรับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปปฏิบัติ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่หนึ่ง กำหนดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการทุจริตที่เกิดจากปัจจัยภายใน ด้วยการปลูกและปลุกจิตสำนึกและ มี ความตระหนัก ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีจริยธรรม การคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนใน ท้องถิ่น ซึ่งได้นำกลุ่มประชาชนและเด็กมารวมไว้ในส่วนนี้ด้วยเนื่องจากเป็นการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนที่ว่าด้วยมาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก ได้กำหนดไว้ประการ หนึ่ง คือ “การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดี ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่คุณธรรม และดูแลสภาพสิ่งแวดล้อม”ซึ่งได้กำหนดให้เป็นมิติที่ ๑

อีกส่วนหนึ่ง กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้จากปัจจัยภายนอก โดยให้ความสำคัญ กับการดำเนินการให้มีการบริหารราชการที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ได้กำหนดไว้ในมิติที่ ๒ - มิติที่ ๔ มีสาระสำคัญ ดังนี้

มิติที่ ๑ การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ประกอบด้วย

๑.๑ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่บุคลากรทั้งข้าราชการการเมืองฝ่ายบริหารข้าราชการ การเมืองฝ่ายสภาท้องถิ่น และฝ่ายประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน ๓ ลักษณะ ดังนี้

- สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ให้บังเกิด ประโยชน์สุขแก่ประชาชนในท้องถิ่น
- สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการประพฤติตามประมวลจริยธรรม
- สร้างจิตสำนึกและความตระหนักที่จะไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ หรือการมีผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.๒ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่ประชาชนทุกภาคส่วนในท้องถิ่นใน ๓ ลักษณะ ดังนี้
คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการต่อต้านการทุจริต
- สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการรักษาประโยชน์สาธารณะ
- สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

- ๑.๓ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่เด็กและเยาวชน ใน ๓ ลักษณะ ดังนี้
 - สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในความซื่อสัตย์สุจริต
 - สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการต่อต้านการทุจริต
 - สร้างจิตสำนึกและความตระหนักใหม่จิตสาธารณะ

มติที่ ๒ การบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย

๒.๑ แสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตของผู้บริหาร

๒.๒ มาตรการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ ได้แก่

- สร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามหลักคุณธรรม ทั้งในเรื่องการบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงาน
- สร้างความโปร่งใสในการบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดหาพัสดุ การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินของทางราชการ โดยยึดถือและปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
- สร้างความโปร่งใสในการให้บริการสาธารณะ/บริการประชาชน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ประชาชนโดยทัดเทียมกันและโดยไม่เลือกปฏิบัติ

๒.๓ มาตรการการใช้ดุลยพินิจและใช้อำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยดำเนินการให้มีกิจการ ดังนี้

- มีการจัดทำแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับการบริการประชาชน รายละเอียดที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอน เปิดเผย ณ ที่ทำการและในระบบเครือข่ายสารสนเทศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการสั่ง อนุญาต อนุมัติ ปฏิบัติราชการแทนหรือการดำเนินการอื่นใดของผู้มีอำนาจในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๔ การเชิดชูเกียรติแก่หน่วยงาน/บุคคลในการดำเนินกิจการ การประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ประจักษ์ ในลักษณะดังต่อไปนี้

- ยกย่องเชิดชูเกียรติที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม
- ยกย่องเชิดชูเกียรติที่ให้ความช่วยเหลือกิจการสาธารณะของท้องถิ่น
- ยกย่องเชิดชูเกียรติที่ดำรงตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๕ มาตรการจัดการในกรณีได้ทราบ หรือรับแจ้ง หรือตรวจสอบพบการทุจริต

- ดำเนินการให้มีข้อตกลงระหว่างบุคลากรในองค์กรได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม และการบริหารราชการกิจการบ้านเมืองที่ดี
- มีการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ จังหวัด อำเภอที่ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อการตรวจสอบ ควบคุม ดูแลการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ดำเนินการให้มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย กรณีมีเรื่องร้องเรียนกล่าวหาบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่โดยมิชอบ

มติที่ ๓ การส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ประกอบด้วย

๓.๑ จัดให้มีและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในช่องทางที่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้มีส่วนร่วมตรวจสอบการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกชั้นตอน โดย

- จัดให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ
- มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ การเงิน การจัดหาพัสดุ การคำนวณราคากลาง รายงานผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กฎหมาย ระเบียบ กฎข้อบังคับ ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเผยแพร่ให้ประชาชนทราบและตรวจสอบได้

-มีการปิดประกาศ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่เป็นประโยชน์กับการมีส่วนร่วมตรวจสอบของประชาชน

๓.๒ การรับฟังความคิดเห็น การรับและตอบสนองเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชน โดยมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในการดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะการดำเนินกิจการที่จะมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และสุขอนามัยของประชาชนในท้องถิ่น

-มีช่องทางให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถร้องเรียน/ร้องทุกข์ได้โดยสะดวก
-มีรายงานหรือแจ้งเป็นลายอักษรให้ประชาชนผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์ ได้ทราบถึงการได้รับเรื่องระยะเวลา และผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์

๓.๓ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดย
-ดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา การจัดทำงบประมาณ
-ดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดหาพัสดุ
-ดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน

มิติที่ ๔ การเสริมสร้างและปรับปรุงกลไกในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

๔.๑ มีการจัดวางระบบและรายงานการควบคุมภายใน ตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กำหนด โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้มี

-มีการจัดทำและรายงานการจัดทำระบบควบคุมภายในให้ผู้กำกับดูแล
-มีการติดตามประเมินระบบควบคุมภายใน โดยดำเนินการให้มีการจัดทำแผนการปรับปรุงหรือบริหารความเสี่ยงและรายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงควบคุมภายในให้ผู้กำกับดูแล

๔.๒ การสนับสนุนให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบการปฏิบัติหรือการบริหารราชการตามช่องทางที่สามารถดำเนินการได้ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้มี

-ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบ กำกับ ดูแลการบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับการบรรจุ แต่งตั้ง โอน ย้ายข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง

-ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบ กำกับ ดูแลการบริหารงบประมาณ การรับ-จ่าย การหาประโยชน์จากทรัพย์สินของทางราชการ

-ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบ กำกับ ดูแลจัดหาพัสดุ

๔.๓ การส่งเสริมบทบาทการตรวจสอบของสภาท้องถิ่น ประกอบด้วย

-ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสมาชิกสภาท้องถิ่นให้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องได้กำหนดไว้

-ส่งเสริมสมาชิกสภาท้องถิ่นให้มีบทบาทในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารตามกระบวนการและวิธีการที่กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องได้กำหนดไว้ โดยไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

๔.๔ เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต ประกอบด้วย

-ส่งเสริมให้มีการดำเนินกรเฝ้าระวังการทุจริต

-บูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นเครื่องมือทางการบริหารที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้การสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับคนปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ได้ทำงานให้บังเกิดประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่นและไม่ทำให้คนในท้องถิ่นเกิดความคลางแคลงใจในการทำงานของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งจะเป็นกลไกสำคัญการป้องกันไม่ให้เกิดการใช้อำนาจหน้าที่บริหารราชการโดยมิชอบได้อีกทางหนึ่ง

(๑) นโยบายของฝ่ายบริหารด้านการป้องกันการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบหรือการทุจริต

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีหรือมีนโยบายในลักษณะที่วางนี้ไม่ชัดเจน ให้ฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พิจารณาให้มีหรือแก้ไขให้ชัดเจนตามแต่กรณี ด้วยการกำหนดให้การดำเนินการเพื่อการป้องกันการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบหรือการทุจริต เป็นนโยบายประการหนึ่งของฝ่ายบริหาร โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้การบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่น

๒) แผนงาน โครงการ กิจกรรมอื่นใด ที่จะทำให้การดำเนินตามนโยบายของฝ่ายบริหารตาม (๑) บรรลุผลเป็นรูปธรรม และซึ่งเป็นการสอดคล้องกับการดำเนินการให้เป็นไปตามแต่ละมิติที่สำนักงานป.ป.ช. กำหนดไว้ประกอบด้วย ๔ มิติ คือ

- มิติที่ ๑ การสร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต
- มิติที่ ๒ การบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต
- มิติที่ ๓ การส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
- มิติที่ ๔ การเสริมสร้างและปรับปรุงกลไกในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดในแต่ละมิติ ดังนี้

